

Ovidiu Murărescu

Meteorologie

CUPRINS

CUVÂNT ÎNAINTE	9
CAPITOLUL 1. NOȚIUNI INTRODUCATIVE	11
CAPITOLUL 2. ATMOSFERA	15
2.1. ORIGINEA, LIMITELE ȘI FORMA ATMOSFEREI	15
2.1.1. Originea atmosferei	15
2.1.2. Limitele atmosferei	15
2.1.3. Forma atmosferei	17
2.2. MASA ȘI DENSITATEA ATMOSFEREI	18
2.2.1. Masa atmosferei	18
2.2.2. Densitatea atmosferei	18
2.3. COMPOZIȚIA ATMOSFEREI	20
2.3.1. Principalele componente constante ale atmosferei	21
2.3.2. Principalele componente variabile ale atmosferei	22
2.3.3. Componentele atmosferei înalte	25
2.3.4. Suspensiile din atmosferă	25
2.3.5. Poluarea aerului	26
2.4. STRUCTURA VERTICALĂ A ATMOSFEREI	27
2.4.1. Troposfera	28
2.4.2. Stratosfera	31
2.4.3. Mezosfera	32
2.4.4. Termosfera	33
2.4.5. Exosfera	36
2.4.6. Centurile de radiații	36
CAPITOLUL 3. SOARELE ȘI ACTIVITATEA SOLARĂ	39
3.1. SISTEMUL SOLAR	39
3.2. SOARELE	39
3.2.1. Geneza energiei solare	40
3.2.2. Structura Soarelui	40
3.2.3. Activitatea solară	44
CAPITOLUL 4. RADIAȚIA SOLARĂ, TERESTRĂ ȘI A ATMOSFEREI	46
4.1. SURSELE DE ENERGIE ALE PROCESELOR ATMOSFERICE	46
4.2. PRINCIPALELE LEGI ALE RADIAȚIEI	46
4.3. RADIAȚIA SOLARĂ	50
4.3.1. Spectrul radiației solare	50
4.3.2. Factorii care influențează cantitatea de radiație solară primită de atmosferă și de suprafața terestră	50

4.3.3. Radiația solară directă	54
4.3.4. Radiația difuză	63
4.3.5. Radiația globală	66
4.3.6. Radiația reflectată de suprafața terestră. Albedoul	68
4.4. RADIAȚIA TERESTRĂ ȘI RADIAȚIA ATMOSFEREI	69
4.4.1. Radiația terestră	69
4.4.2. Radiația atmosferei	70
4.4.3. Radiația efectivă	71
4.5. BILANȚUL RADIATIV - CALORIC AL SUPRAFEȚEI TERESTRE ȘI AL ATMOSFEREI	73
4.5.1. Bilanțul radiativ al suprafeței terestre	73
4.5.2. Bilanțul radiativ al sistemului „Pământ - atmosferă”	74
4.5.3. Bilanțul caloric	74
CAPITOLUL 5. PROCESE TERMICE PE SUPRAFAȚA ACTIVĂ	78
5.1. ÎNCĂLZIREA SUPRAFEȚEI TERESTRE	78
5.1.1. Proprietăți calorice	79
5.1.2. Transmiterea căldurii în sol	83
5.2. TEMPERATURA SUPRAFEȚELOR ACVATICE	84
5.2.1. Transferul termic spre interior	85
CAPITOLUL 6. TEMPERATURA AERULUI	88
6.1. PROCESELE DE ÎNCĂLZIRE ȘI RĂCIRE A AERULUI	88
6.2. DISTRIBUȚIA VERTICALĂ A TEMPERATURII ÎN TROPO-SFERĂ	93
6.2.1. Inversiunile termice	100
6.2.2. Regimul zilnic și anual al temperaturii aerului	100
6.2.3. Bilanțul caloric al suprafeței terestre	102
CAPITOLUL 7. APA ÎN ATMOSFERĂ	104
7.1. SISTEMUL DE FAZE ALE APEI	104
7.2. EVAPORAREA ȘI EVAPOTRANSPIRAȚIA	106
7.3. UMEZEALA AERULUI	111
7.3.1. Mărimile care definesc umezeala aerului	111
7.3.2. Distribuția în spațiu a umezelii aerului	116
7.3.3. Distribuția în timp a umezelii aerului	118
7.4. CONDENSAREA ȘI SUBLIMAREA VAPORILOR DE APĂ	120
7.4.1. Condensarea la nivelul suprafeței terestre	121
7.4.2. Condensarea în păturile inferioare ale troposferei	123
7.4.3. Condensarea vaporilor de apă în atmosfera liberă. Norii	125
7.4.4. Clasificarea norilor	128
7.4.5. Nebulozitatea	133
7.5. PRECIPITAȚIILE ATMOSFERICE	136
7.5.1. Geneza precipitațiilor atmosferice	136

7.5.2. Clasificarea precipitațiilor	138
7.5.3. Regimul precipitațiilor	141
7.5.4. Regimul anual și diurn al precipitațiilor	141
CAPITOLUL 8. PROCESELE DINAMICE DIN ATMOSFERĂ	146
8.1. MIȘCAREA ÎN ATMOSFERĂ	146
8.1.1. Presiunea atmosferică. Unități de măsură	146
8.1.2. Repartiția spațio-temporală a presiunii atmosferice	148
8.1.3. Vântul	160
8.1.4. Circulația aerului în diferite forme barice și vremea pe care o generează	171
8.1.5. Influența suprafețelor subiacente asupra vântului	173
8.1.6. Variațiile vântului în timp	176
8.1.7. Dinamica atmosferei în troposfera superioară	177
8.1.8. Dinamica atmosferei în troposfera inferioară	179
8.1.9. Circulația musonică	185
8.1.10. Vânturile locale	187
CAPITOLUL 9. ELEMENTE DE BAZĂ ALE METEOROLOGIEI SINOPTICE	201
9.1. MASELE DE AER	201
9.1.1. Formarea maselor de aer	201
9.1.2. Clasificarea maselor de aer	202
9.2. FRONTURILE ATMOSFERICE	204
9.3. ACTIVITATEA CICLONILOR ȘI A ANTICICLONILOR	220
9.3.1. Ciclonii	220
9.3.2. Structura ciclonului mobil și vremea	233
9.3.3. Clasificarea ciclonilor	236
9.3.4. Anticiclonii	239
9.3.5. Structura anticiclonului mobil și vremea	240
9.4. PROGNOZA METEOROLOGICĂ	247
9.4.1. Analiza hărții sinoptice	254
9.4.2. Prognoza vremii cu ajutorul radarului	256
9.4.3. Prognoza vremii cu ajutorul sateliților	257
9.4.4. Prognoza deplasării și evoluției centrelor barice	259
9.4.5. Prognoza deplasării și evoluției fronturilor atmosferice	265
9.4.6. Prognoza elementelor meteorologice	267
9.4.7. Prognoza vântului	279
9.4.8. Prognoza fenomenelor meteorologice de risc	288
9.5. PROGNOZA CEȚII	295
9.6. PROGNOZA VISCOLULUI	298
9.7. PROGNOZA ORAJELOR	299
9.8. PROGNOZA GRINDINII	300

9.9. PROGNOZA VIJELIILOR	300
9.10. PROGNOZA FURTUNILOR DE PRAF SAU DE NISIP	303
9.11. PROGNOZA GIVRAJULUI	304
9.12. PROGNOZA POLEIULUI	304
9.13. LOCALIZAREA ȘI PROGNOZA UNOR PROCESE ATMOSFERICE CU AJUTORUL CÂMPULUI NEBULOZITĂȚII	305
9.13.1. Localizarea curenților-jet	306
9.13.2. Localizarea dorsalelor și talvegurilor din altitudine	306
9.13.3. Talvegurile din altitudine	307
9.14. DIAGNOZA ȘI PROGNOZA CICLOGENEZEI	308
9.15. PROGNOZA INTEGRATĂ (NUMERICĂ) A VREMII	310
9.15.1. Modele atmosferice utilizate pentru prognoza numerică a vremii	312
9.15.2. Interpretarea în termeni de vreme a rezultatelor NWP	320
CAPITOLUL 10. FENOMENE METEOROLOGICE	328
10.1. FENOMENE ELECTRICE ȘI ELECTRO-LUMINOASE	328
10.2. FENOMENE OPTICE	331
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ	340